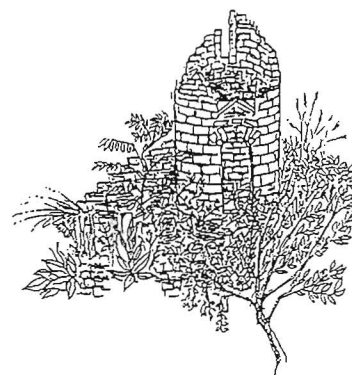

De Ecologische Tuin Arnhem blijkt een enorme aantrekkingskracht op kinderen uit te oefenen. Doorlopend kun je er spelende en onderzoekende kinderen aantreffen. Hoge heuvels en diepe slingerpaadjes met doorkijkjes en donkere hoekjes, trapjes, een grasveldje, een zandbak, een ruïne, een "Paaseilandbeeld" en een weelderige plantegroei. Dat zijn de elementen die de fantasie prikkelen en de kinderen aanzetten tot ongeprogrammeerd creatief spel van allerlei aard en aandachtig kijken. De tuin biedt - hoewel midden in de stad gelegen - kinderen in hun directe woonomgeving allerlei belevenissen met planten en dieren, hetgeen van niet hoog genoeg te schatten waarde is. De tuin is kwetsbaar, hoewel door de wijze van aanleg de kans op vernieling zo klein mogelijk is. Kinderen moeten leren welk gedrag wel en welk niet acceptabel is in een kwetsbare tuin. Dat gaat meestal spelenderwijs bij de omwonende kinderen maar bezoekende kinderen of kinderen uit andere wijken nemen - dikwijls geheel onbevangen - de tuin als speelterrein zonder beperkingen in bezit. Nu, na tien jaar, is het echt wel nodig wat van die kindererosie te herstellen.

Een gesprekje met een van de kinderen:

- Zie je wel eens dieren in de tuin?

'Ja, vogels, bijen, hommels, slakken. Reigers vliegen wel eens over. Poezen. Nou hoor je de Tjiftjaf. Goed dat de struiken zo dicht groeien, dan kunnen ze hier rustig broeden. Iets bijzonders was het gevecht van onze kater toen het vrijtjaf was. Ik was met Doerak, dat is mijn kat en toen zijn alle katten snel weggedoken. Je ziet ook wel eens koolwitjes die achter elkaar aanzitten. En ik heb een salamander in de vijver gezien.'

- Ik zie je wel eens met andere kinderen. Hoe vinden die de tuin?

'Ik kan hun gedachten niet lezen. Een vriendje heeft de salamander ook gezien. Die heeft de tuin ook begrepen. Sommige kinderen gaan klimmen en dan gaat alles kapot. Er moet eerst wat gebeuren voor ze dat begrijpen.'

Arhan plukt een paardebloem, drukt die op zijn neus om te laten zien dat hij helemaal geel wordt.

Gesprek met Arhan

Ben J. Veld

- Jou heb ik al vaak in de tuin gezien. Soms ben je alleen, soms samen met andere kinderen. Ik zou je graag willen interviewen.

'Wat is dat?'

- Nou, ik stel je vragen over jou en over de tuin en jij geeft daar dan antwoord op. Zou je dat willen?

'Ja, hoor.'

- Zullen we op een bank bij de zandbak gaan zitten?

'Maakt mij niet uit.'

- Hoe heet jij eigenlijk?

'Arhan Pèek.'

- En hoe oud ben je?

'8 jaar.'

- Je woont hier in de buurt, hè?

'Ik woon aan de Ecologische Tuin. Ik loop zo uit onze tuin in de Ecologische Tuin.'

Arhan loopt op gele klompen. Is nieuwsgierig, Niets ontgaat hem. Laat vaak iets dat hij ontdekt heeft aan andere kinderen zien en vertelt er enthousiast over.

- Heb je die belangstelling voor planten en dieren alleen van jezelf of misschien ook van iemand anders?

Arhan zoekt paaseieren foto: Ben Veld

'Van mezelf, maar ook van Esther. Dat is mijn moeder. Wij gaan vaak naar Park Sonsbeek en naar Meinerswijk, dat wordt een natuurpark in de uiterwaarden van de Rijn. Mijn vriendinnetje houdt ook veel van de natuur. Toen ik naar de Hoge Veluwe ging heb ik alles begrepen. Herten en zo. Toen is dat ook mijn lievelingsdier geworden.'

- Jullie zijn met opzet hier komen wonen, hè?

'Esther wist dat hier zo'n mooie tuin was. Ze hoorde dat dit huis vrij zou komen. Gelijk er achteraan. En 't is gelukt!'

- Weet je al wat je later gaat worden?

'Nee, niet echt. Soms wil ik in Meinerswijk gaan wonen, midden in de natuur. Ik wil ook wel dokter worden.'

- Met Pasen waren jullie ook in de tuin...

'Ja, we kwamen aanlopen. In het begin vonden we nog niks. Ik heb toen ook een merel gezien. Hij was aan het waken over een paasei, met een takje in de snavel. Dat liet hij toen vallen. Hij kwam niet verder. Wij moesten verstopte eieren zoeken. De Paashaas had die verstopt, met zilverpapier eromheen. Anders zou de verf er af gaan. Er waren drie kinderen. Er was ook een gouden ei bij. Die hebben we in de tuin begraven. Dan komen er weer mooie bloemen. Is vruchtbaar voor de aarde.'

- Jij hebt samen met je moeder de boomspiegel voor je huis geadopteerd, hè?

'Zés boomspiegels! Drie kinderen en een vrouw!'

- Jullie hebben wilde planten gezet, niet?

'Ik weet niet wat wilde en tamme planten zijn.'

- Mis je iets in deze tuin?

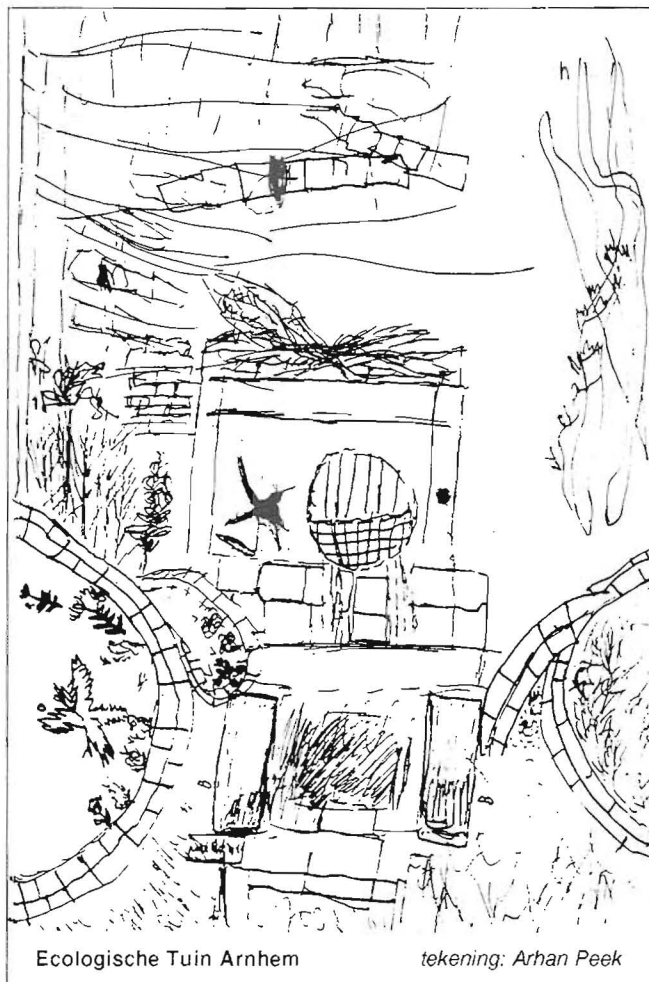
'Misschien een specht of een eekhoorn. Die krijgen de kans niet in de stad. Of een vijvertje. Als je komt en het is heel stil, je hoort geen gepraat en je hoort dan de beek. Dat dat stroomt over de heuvel en dan in een lief vijvertje. En dan zullen er drinkdieren komen en een reiger zal ook wel komen.'

- Heb je wel eens geholpen in de tuin? Vertel er eens iets van.

'Ik heb een stuk van de tuin. Een heleboel dakpannen op elkaar en aarde er tussen. Links tegenover zit een paddenhemeltje. Allemaal ste-

nen met aarde ertussen. En daar zitten ze. En met plantjes erin. Ik zag twee salamanders die achter een witte worm aanzaten. Daar beten ze in en dan schoten ze weg. Ik zag ook een kikker en een pad in een natuurtuinboek. Als een kikker

een piepklein rondje. Daar heb ik zaadjes ingedaan, welke weet ik niet meer. En een kuil met bankjes. Daar kun je 's morgens vroeg lekker zitten. Daar schijnt lekker de zon. Je kunt er wel met zijn vieren zitten, tenminste met kinderen.'

Ecologische Tuin Arnhem

tekening: Arhan Peek

uit het water komt dan wordt het slecht weer en als hij in het water zit dan wordt het mooi weer.'

- We zijn wel wat afgedwaald, hè?

'Er zaten een heleboel spreeuwen wormen te zoeken en toen ik dichtbij kwam vlogen ze in een struik. Ik heb een heel rare droom gehad. Zat ik hier in de tuin en er was een klein rood vliegtuigje. En dan kon je opstijgen en dan kon je over de berk heen naar de Watertuin hier dicht in de buurt. Met een blauw propellertje. Oh ja, en een klein hoekje. Daar groeit maagdepalm en klimop tegen een buis. Ik zie een mus op een takje. Hallo! Dat is een heel schattig hoekje met allemaal lieve bloemetjes. En ik heb

- Jullie hebben een stoel in de Ecologische Tuin gezet. Waarom?

'Daar gaat m'n moeder zitten als de zon weg is en we zetten de tafel er neer. Dan kunnen we lekker eten met de geur van jasmijn en balsempopulier. Ik woon hier heel fijn.'

- Zou je hier toch wel eens af en toe een speeltuin met schommels en zo willen hebben?

'Nee, dit vind ik zo mooi. In een speeltuin is het altijd zo druk en moet je wachten tot je aan de beurt bent. Hier kun je naar de vogels luisteren. De kinderen van de schilderles zeggen altijd: "Zullen we nog even naar de sprookjestuin gaan?" 's Avonds als ik naar bed ga doe ik de gordijnen nog even open. De berken gaan dan heen en weer, alsof ze me in

slaap willen wiegen. 'Ik ben er ook nog! Kijk eens hoe wij zwaaien!' Als ik wakker wordt hoor ik de vogels. Ik ben een boekje aan het maken. Met 'n lijn. Onder de aarde en boven de aarde. Een boom met een paard dat net los komt van de grond. Ik heb ook de riethalmen uit de tuin getekend en de lente met de sneeuwkllokjes.' □

Ben J. Veld is docent biologie en mede-initiatiefnemer van de Werkgroep Ecologische Tuinen Arnhem. Hij geeft ook advies op het gebied van de stedelijke ecologie.

Zijn adres:
Parkstraat 72, 6828 JL Arnhem.